

27/6/2008 Presència

presència educació

Canviar l'estiu

L'estiu, més que ser un temps de vacances, es transforma en un temps d'alternatives, a través dels casals, les colònies, els camps de treball, els intercanvis o els viatges solidaris.

Eugeni Villalbí

El secretari general de la Secretaria de Joventut de la Generalitat explica en aquesta entrevista les alternatives que ofereix el seu departament amb vista al lleure i l'estiu.

Camp de treball del castell de Sant Iscle a Vidreres (Selva), que ja fa alguns anys que funciona i ha portat joves de tot Europa a treballar a l'Arenya. / PRESENCIA

Temps d'alternatives

CARME VINOLES / PAU LANA O
● L'any 2007 cinquanta joves d'arreu del món van participar en la rehabilitació d'onze habitatges de persones sense recursos del districte de Ciutat Vella. Es van fer un fart de netejar, massillar, pintar, intentant apedajar les misèries d'una de les parts més desvalgudes d'una ciutat de disseny com és Barcelona, que ha trobat en els voluntaris convocats per la

Fundació Escolta Josep Carol una proposta de futur. La història recull que aquest programa, batejat com a Cooperate with Barcelona (Coopera amb Barcelona) i del qual ja s'han beneficiat seixanta llars en els darrers nou anys, és un dels molts camps de treball que transformen l'estiu més que en un temps de vacances, en un temps d'alternatives.
Si en els períodes de vacances

Transformant les vacances en una aposta per l'educació en el lleure, les ofertes van des dels camps de treball fins a les colònies, els casals d'estiu o els intercanvis

les famílies es troben que han de fer equilibris per definir els dies de lleure dels seus joves i infants i es plantegen plans com ara els aprenentatges diversos -idiomes, esports-, la recerca de petits treballs eventuais -cambrers, cantants-, el cultiu de les aficions personals o l'aposta pel turisme i la descoberta de nous llocs, actualment hi ha hagut un pas que podrien definir com a fonamental

per transformar les vacances en una aposta per l'educació en el lleure. Fins al punt que tant la societat civil com les entitats privades, els ajuntaments o les institucions nacionals aposten per anar més enllà de les vacances sedentàries i plantejar noves fórmules i implicacions.

Les ofertes van des de les acampades fins als camps de treball, passant per les colònies, els

casals d'estiu, els intercanvis o les estades solidàries, sense oblidar els camps esportius, les rutes o els viatges i camps de solidaritat. Es calcula que, a Catalunya, un 63,4% dels nens i nenes de primària i un 43% dels de secundària fan alguna de les activitats esmentades. La pedagoga Roser Batlle ha escrit: «De tots els espais de lleure en la vida dels infants, el temps de vacances d'estiu és potser el més fàcil per entrenar-se en el treball en xarxa. Les experiències educatives al juliol són intenses, impactants breus i no se superposen amb el temps lectiu. En altres èpoques de l'any hi ha més interferències i menys tranquil·litat. Dins del ventall de l'oferta, si bé es poden trobar propostes educatives interessants dutes a terme per bons equips professionals en el sector privat, al nostre país existeix, de manera singular, una tradició sòlida en la realització de colònies, campaments i casals d'estiu impulsades per entitats de lleure en barris i poblacions. Aquesta tradició no solament no s'ha de perdre, sinó que s'ha de reforçar. Però, és més, les entitats d'educació en el lleure estan cada cop més en condicions de compartir, amb responsabilitat i qualitat, objectius i estratègies educatives amb famílies i escoles.»

En aquest aspecte, les propostes impulsades per agrupacions com ara el Grup Catesplai Planenc del Pla de Santa Maria, que l'any 2007 va celebrar el vintè aniversari fent el tradicional casal d'estiu –es van combinar les activitats a la plaça de l'Església del poble amb unes colònies de quatre dies a la casa La Figuera de Castellnou de Bages– i va tenir com a responsables 16 monitors que van treballar de manera altruista i voluntària, o el campament per a nens i nenes de 3 a 5 anys a Castellar de Ribera que, organitzat per l'Agrupament d'Espial Riallera de Solsona, intentarà ensenyar els vaillets a dormir en una tenda de campanya, banyar-se al riu, relacionar-se amb els companys i fins i tot conèixer com influeix la Lluna sobre la Terra, no són sinó la demostració que a l'estiu es pot gaudir del lleure sense oblidar l'aposta per l'educació. I més si es té present que a les colònies o als casals

Grup Catesplai Planenc, del Pla de Santa Maria, que l'any passat va celebrar el seu vintè aniversari i va fer el tradicional casal d'estiu. / EL PUNT

Setze milions per al jovent

● Amb la intenció d'impulsar un pla d'actuacions per millorar la cohesió social i la igualtat d'oportunitats en els col·lectius d'infants i joves, el 20 de maig, cinc consellers de la Generalitat –Ausàs de Governació, Maragall d'Educació, Geli de Salut, Capdevila d'Acció Social i Baltasar de Medi Ambient– van signar cinc convenis interdepartamentals amb les entitats d'educació en el lleure infantil i juvenil Escoltes Catalans, Fundació Pere Tarrés, Fundació Catalana de l'Espial, Minyons Escoltes i Guies de Catalunya i Moviment Laic i Progressista, amb un import de 16.627.355 euros per al trienni 2008-2010.

d'estiu els infants descobreixen entorns geogràfics rurals o ciutadans, gaudeixen amb nous jocs i activitats físiques, han d'aprendre a sobreviure sense internet o televisió, la qual cosa els dona un grau d'autonomia insospitada, i, si això fos poc, han de relacionar-se i conviure amb altres persones allunyades dels cercles familiars amb les quals han de cooperar, comunicar-se o simplement intentar resoldre els petits conflictes puntuals que poden sorgir en

ment per a nens i nenes de 3 a 5 anys a Castellar de Ribera que, organitzat per l'Agrupament d'Espial Riallera de Solsona, intentarà ensenyar els vaillets a dormir en una tenda de campanya, banyar-se al riu, relacionar-se amb els companys i fins i tot conèixer com influeix la Lluna sobre la Terra, no són sinó la demostració que a l'estiu es pot gaudir del lleure sense oblidar l'aposta per l'educació. I més si es té present que a les colònies o als casals

Colònies, casals, estades, campaments, rutes, intercanvis o camps de treball

● **Casals d'estiu.** Són activitats educatives que ocupen unes hores al dia, en el mateix medi on es mouen els infants i els adolescents que hi participen. És habitual que els participants siguin de la mateixa població on es fa el casal. Cada participant dorm a casa seva, llevat que hi hagi programada una sortida que duri més d'un dia.

● **Colònies.** Els vaillets s'allotgen en cases i albergs autoritzats. Els programes combinen activitats pedagògiques i lúdiques que poden

Santa Pau, casa de colònies dels Arts. / RAMON ESTEBAN

passar per jocs, tallers, excursions, teatre, esports, idiomes...

● **Campaments.** Busquen el contacte amb la natura, els participants viuen en tendes de campanya instal·lades en paratges naturals. S'intenta desenvolupar la camaraderia i el treball en equip, a part de potenciar les activitats relacionades amb el medi ambient.

● **Rutes.** Són recorreguts que es fan seguint un itinerari d'interès; de manera que cada dia es pot

la convivència.

També es fan colònies lingüístiques: l'any passat, 750 nens van participar en les que va organitzar la Generalitat i 600 nens van fer estades becades a l'estranger. Aquest any, les estades que han experimentat un major increment en l'oferta són les de llengua anglesa per a infants de 5 a 7 anys, concretament un 47%. La convivència, la relació, la descoberta, l'aprenentatge, són els arguments que utilitzen les cinc grans entitats d'educació en el lleure infantil i juvenil -Escoltes Catalans, Fundació Pere Tarrés, Fundació Catalana de l'Esplai, Minyons Escoltes i Guies de Catalunya, i Moviment Laic i Progressista- quan plantegen les seves propostes. Tampoc podem oblidar les ofertes d'acampades o colònies per a malalts crònics o discapacitats que transformen aquests dies d'estiu en una part més de la teràpia a través del contacte amb la natura, la interrelació -per exemple, a Estanyol (Gironès), s'organitzaran unes colònies integradores per a infants amb hemofília, que també estan obertes a altres nens i nenes que no tinguin la malaltia- o el trencament de la rutina.

Camps i solidaritat

Per als més grans, les oportunitats es multipliquen: camps de treball al nostre país o a l'estranger, estades i viatges solidaris i responsables, brigades, intercanvis internacionals... En definitiva, un ampli ventall de propostes que poden portar l'interessat des d'Arbúcies, per recuperar la història local descobrint la vaixella del castell de Montsoliu, fins a Maputo (Moçambic), per ajudar els membres de la Uniao Nacional de Camponesses, sense oblidar els treballs a Sare Coly Salle, a la Casamance oriental (Senegal), o el

L'any 2006, a Tortosa es van muntar colònies d'estiu per a nens afectats pel TDAH. / JUANPE RODRÍGUEZ

suport a la Unión de Ejidos y Comunidades Majomout de Sant Cristóbal de las Casas, a Chiapas, triant algunes de les alternatives que ofereix el Setem.

Pots ser cal no córrer tant i recuperar el discurs definit el concepte *camp de treball*, o sigui la fórmula de vacances per a joves que, segons la Fundació Catalana de l'Esplai, «es fonamenten en la consideració que treballar i descansar no són conceptes antagònics, com no ho són l'esforç i el plaer. Treballar d'una determinada manera i amb un determinat sentit dona plaer. Aquest plaer és bàsic per sentir-se útil fent un servei que és valorat per altres persones. Els camps de treball a l'estiu són un dels exemples més clars d'aprenentatge servei en l'educació no formal: els joves aprenen a partir de fer un servei a la comunitat».

En aquest aspecte, la recuperació de les eres medievals enllosades de les salines i del complex de recollida d'aigües pluvials de la Font de Fontdolç a Vilanova de la Sal, a la Noguera; el manteniment i la millora de l'ermita de Sant Martí de Querós, aïllada en una riba del pantà de Susqueda i testimoni de les grans batalles del bandolerisme català, especialment Joan de Serrallonga, en plena comarca de la Selva, o la restauració dels hàbitats de la Vall d'Horta, del torrent de les acècies i la riera, la reimplantació de les zones cremades, al Vallès Occidental, entre moltes altres propostes, mostren, com recull la Fundació Catalana de l'Esplai, que «en un camp de treball la finalitat és molt concreta i objectiva: cal fer un equip, una feina de millora de l'entorn natural, social i cultural. Aquí tenim, d'entrada, dos grans avantatges: d'una banda, es desplaça l'interès del melic

domir en un lloc diferent. L'experiència s'aprofita per visitar zones del recorregut, contemplar els paisatges i compartir les experiències amb els membres del grup.

Camps de treball. Són activitats amb finalitat educativa fetes per un grup de joves, durant el temps de vacances, amb un interès comú de servei a la comunitat. Es duu a terme un treball desinteressat en un projecte de dimensió social.

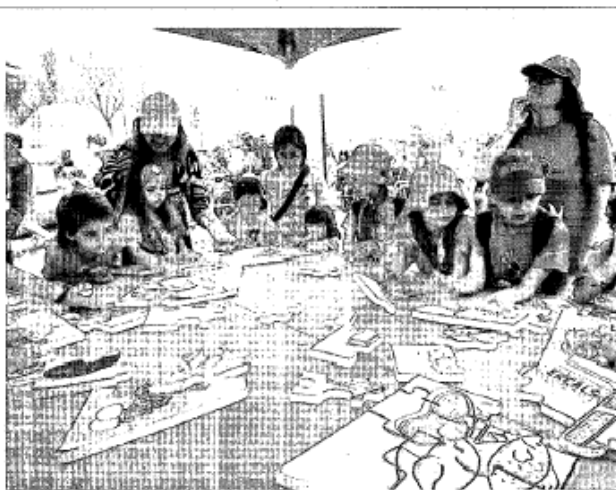
Estades. Són activitats educatives en les quals

Campament de l'AEIG Sant Bernat de Claravall. / EL PUNT

es dedica un temps important a fer una activitat concreta (idiomes, esport, fotografia, escalada, de coneixement d'una població o país, etcètera) en un indret de la geografia que conviua a fer-ho.

Intercanvis. Són activitats educatives destinades a afavorir el coneixement mutu i el diàleg entre ambients i cultures. Hi poden participar grups de procedència diversa. Es considera que un intercanvi és internacional quan els integrants procedeixen de diverses nacions.

La festa de l'Esplai d'Estiu dels esplais de Catalunya. L'any 2005, al Prat de Llobregat es va celebrar la festa de la Fundació Catalana de l'Esplai. / GABRIEL MASSANA/ORIOL DURAN

L'Esplai com a eina de lleure i desenvolupament associatiu

PAU LANA O / C. VINYOLES

● La Fundació Catalana de l'Esplai, un organisme que integra moviments i unitats territorials que apleguen 110 centres d'esplai presents a 17 comarques de Catalunya, amb 13.505 infants i joves i 1.593 monitors i monitores, ha posat en marxa el projecte l'Esplai, enfocat a «educar els infants i els joves en el lleure i promoure el desenvolupament associatiu, amb voluntat transformadora i d'inclusió social». En definitiva, l'Esplai vol oferir una alternativa que es concreta en la prestació de serveis i programes educatius integrals a les escoles, la gestió d'equipaments i programes d'educació ambiental, cursos de formació i serveis

«L'ORGANISME INTEGRAL MOVIMENTS I UNITATS TERRITORIALS QUE APLEGUEN 110 CENTRES D'ESPLAI PRESENTS A 17 COMARQUES DE CATALUNYA, AMB 13.505 INFANTS I JOVES I 1.593 MONITORS I MONITORES»

de gestió per al món associatiu i projectes per la inclusió digital. És una suma d'esforços que agrupa entitats com l'Associació Catalana Cases de Colònies, els Serveis d'Esplai, el Centre d'Estudis-Suport Associatiu, la Federació Catalana de l'Esplai i la Fundació Esplai.

En aquest aspecte, l'Associació Catalana de Cases de Colònies dissenya i realitza programes d'educació ambiental en 13 cases de colònies amb escoles de natura i 9 terrenys d'acampada, amb més de 70.000 estades/any.

Els Serveis d'Esplai ofereixen serveis al món escolar, ja siguin menjadors, activitats extraescolars, colònies i casals d'estiu o programes de promoció de

la salut, etcètera. Arriba a 54.000 infants i joves cada dia, en 955 escoles, mentre que el Centre d'Estudis Suport Associatiu està destinat a generar recursos, formació i assessorament per al món associatiu i de l'educació en el lleure i ofereix serveis a més de 1.250 associacions i realitza més de 280 cursos a l'any.

L'any 2007, la Fundació va promoure 70.867 estades en cases de colònies; 8.871 van ser programades en l'apartat Sense Barreres, mentre que es van atorgar 469 beques de la fundació a joves i infants perquè poguessin accedir a aquest servei. A més hi hagué 252.213 estades en activitats d'estiu i 68.834 participants en programes d'educació am-

biental, mentre que 229 joves van participar en camps de treball.

Els darrers anys, la Fundació ha consolidat el seu programa Sense Fronteres, en el qual ha dut a terme projectes de cooperació a Paraguai, Mèxic i Brasil, i ha donat suport al treball de les xarxes d'organitzacions socials que lluiten contra la pobresa i l'exclusió social.

Conjuntament amb la Lliga Iberoamericana, s'han organitzat tallers sobre migració i desenvolupament a Bolívia i la I Setmana dels Drets de la Joventut a l'Argentina, i s'han iniciat treballs amb la infància i la joventut a Bolívia, Mèxic i Paraguai.

de l'adolescent; i de l'altra, la relació interpersonal se situa en el context d'un projecte, la qual cosa ajuda a obrir-se i establir relacions més madures, no tan endogàmiques». Aquesta filosofia és la que mena la proposta dels camps de treball internacionals, que es poden definir com una experiència de voluntariat i forma de viatge, que no tan sols es limita a fer quilòmetres, en tren, cotxe o avió, sinó que intenta descobrir i entendre les diverses cultures, cultivar el coneixement personal. Els participants són de l'Estat,

Herència dels Cabrera

● La Montse, en Carles i la Mar són tres dels responsables del camp de treball que cada estiu —des d'en fa quatre— es realitza al castell de Sant Iscle, una de les moltes possessions que tenia la família Cabrera a la comarca de la Selva. L'activitat, que organitza l'Esplai Vidrerenç i que se centra en la recuperació d'un edifici medieval que data del segle XIII, tot i que els seus orígens se situen dos-cents anys abans, ha atret joves de 18 a 30 anys tant de l'Estat espanyol com de diferents països d'Europa, els Estats Units, Corea o el Japó, dirigits per l'arqueòleg Joan Llinàs. El 3 de juliol del 2007 allà es van trobar dos esquelets anteriors al segle XI, que és quan la fortalesa es va començar a construir.

d'Europa o del món en virtut d'uns acords d'intercanvi de places en el marc de l'organització Alliance, que al nostre país treballa a través de la Cocat (Coordinadora d'Organitzadors de Camps de Treball Internacionals de Catalunya). Aquesta plataforma d'entitats, creada conjuntament per la Fundació Pere Tarrés, la Fundació Escola Josep Carol i RAI, és l'entitat coordinadora i responsable de les inscripcions i els camps de treball d'intercanvi internacional. A la campanya del 2008 ofereix estades a Armènia,

el Canadà, Corea, els Estats Units, l'Índia, el Japó, Kenya, Mèxic o Mongòlia i la major part dels països d'Europa. És una altra manera de viatjar, com també ho és l'aposta dels joves brigadistes internacionals, que donen suport a moviments i organitzacions populars que aposten per canviar la situació política, econòmica i social dels països del Sud. A Nicaragua, els brigadistes que han acompanyat Orlando Pineda han vist com la lluita contra l'analfabetisme és una aposta sòlida per l'educació i l'alliberament.

Nens que al juny del 2007 van participar a les colònies lingüístiques de la Fundació Pere Tarrés. / LLUÍS CRUISET

Pere Tarrés i el Moviment de Centres d'Esplai Cristians

MIQUEL TORNÀ / PAU LANAO

● L'any 1985, l'Arxidiòcesi de Barcelona va crear la Fundació Pere Tarrés per reorganitzar el treball que realitzaven diferents entitats en l'àmbit de l'educació en el lleure, en alguns casos des d'abans de la Guerra Civil. L'FPT es va convertir en una organització no lucrativa d'acció social i educativa, dedicada tant a la promoció de l'educació en el temps lliure com a la potenciació del voluntariat, la millora de la intervenció social o l'enfortiment del teixit associatiu.

L'FPT, que va adoptar el nom del metge i sacerdot que fou destacat impulsor i dirigent de la Federació de Joves Cristians de Catalunya, es defineix: «Una

institució catòlica catalana per a la formació de les persones, especialment dels infants i joves; al servei de l'educació, la cultura i el desenvolupament de la comunitat», un plantejament que justifica un ampli camp d'actuació que tant passa per «prioritzar la promoció de l'educació en el lleure i dins d'aquesta, especialment, els centres d'esplai, mantenint l'esperit voluntari i militant». En aquest aspecte, el Moviment de Centres d'Esplai Cristians (MCEC), o sigui, la federació de centres d'educació en el temps lliure de l'Arxidiòcesi de Barcelona que forma part de la Fundació Pere Tarrés, és membre de la Coordinació Catalana de Colònies, Casals i Clubs

d'Esplai, una institució amb 50 anys d'experiència que agrupa 180 centres que acullen 15.000 infants, adolescents i joves, gràcies a la tasca educativa i voluntària de 4.000 monitors i monitores. Gestiona una xarxa d'instal·lacions i equipaments educatius (residències d'estudiants, albergs de joventut i rurals, cases de colònies i terrenys d'acampada), i a més s'encarrega del disseny, organització i gestió de programes socials i socioeducatius per a col·lectius desafavorits, en col·laboració amb administracions públiques, empreses i institucions, ja siguin llars infantils residencials, cases de joventut, centres socials i cívics, i llars o clubs de la tercera edat.

«UNA INSTITUCIÓ CATÒLICA CATALANA PER A LA FORMACIÓ DE LES PERSONES, ESPECIALMENT DELS INFANTS I JOVES; AL SERVEI DE L'EDUCACIÓ, LA CULTURA I EL DESENVOLUPAMENT DE LA COMUNITAT»

Té la xarxa de cases de colònies més gran de Catalunya, amb una oferta de 150 equipaments, dels quals 18 són propis; a més, ofereix estades a l'Aragó, Balears, Navarra, Euskadi, Cantàbria i Astúries; albergs a Catalunya, Mallorca i Euskadi; allotjaments o terrenys d'acampada a Eivissa, Mallorca, Vallès Oriental, Ripollès i Cerdanya. A més, és responsable del programa *Cap infant sense colònies*; una campanya de captació de fons per ajudar les famílies que per problemàtiques socioeconòmiques diverses no disposen de recursos perquè els seus fills participin en aquestes activitats, especialment durant les vacances escolars d'estiu.

Eugeni Villalbí i Godes. / Secretari de Joventut del Departament d'Acció Social i Ciutadania de la Generalitat

«Tenim un valuós teixit associatiu»

MIQUEL TORNS

● Nascut a la Sènia el 1978, ha cursat estudis d'Enginyeria Tècnica d'Obres Públiques. Militant de les JERC des de l'any 1997. Des de l'any 2004 és el president del Consell Nacional de les JERC, on va entrar com a militant el 2000. Després de les eleccions municipals del 2003 i fins a l'estiu de 2005, va formar part del grup municipal d'ERC a l'Ajuntament de Barcelona. Entre 2005 i 2006 va ser responsable del Programa per al Col·lectiu Gai, Lesbià i Transsexual. El desembre del 2006 va ser elegit secretari general de Joventut de la Generalitat de Catalunya.

— Hi ha una aposta des de la conselleria d'Acció Social de potenciar l'Educació en el lleure?

— «Efectivament, tot i que per a nosaltres l'Educació en el lleure és un tema més global que el que afecta els mesos d'estiu. Nosaltres hem fet una aposta ferma per potenciar el teixit associatiu juvenil de Catalunya, des de l'escoltisme als esports. En aquest sentit hem treballat perquè la nova llei d'educació no sigui una llei de centres educatius o escolars i reconegui aquests diferents àmbits d'educació que hi ha a Catalunya. L'associacionisme educatiu a Catalunya té una força immensa. En la línia de potenciar aquestes associacions el passat mes de maig es van signar els convenis interdepartamentals amb les cinc principals associacions d'àmbit nacional, que al llarg dels propers tres anys rebran més de 16 milions en subvencions.»

— Quines són aquestes cinc entitatsafortunades?

— «Les entitats signants dels convenis són Escoltes Catalans, de tradició laica; Minyons i Guies de Catalunya, més vinculats a l'Església; el Moviment Laic i Progressista, que aglutina Acció Escolta, Esplais de Catalunya i Casals de Joves; i les dues més

PERFIL

Va iniciar la seva activitat política al barri de les Corts, concretament al casal de les Corts, on resideix actualment tot i mantenir els vincles amb les terres de l'Ebre. Membre del grup municipal d'ERC a l'Ajuntament de Barcelona, ha defensat de forma activa els drets dels col·lectius de gais i lesbianes. També ha estat president del Consell Nacional de les JERC i membre de la seva direcció nacional. Va formar part del Secretariat del Consell de la Joventut de Barcelona i va estar implicat amb el Consell Nacional de Joventut de Catalunya.

HEM TREBALLAT PERQUÈ LA NOVA LLEI D'EDUCACIÓ NO SIGUI UNA LLEI DE CENTRES EDUCATIUS O ESCOLARS I RECONEGUI AQUESTS DIFERENTS ÀMBITS D'EDUCACIÓ QUE HI HAA CATALUNYA

grans, que són la Fundació Pere Tarrés i la Fundació Catalana de l'Esplai. Hi ha altres associacions territorials amb les quals també hi treballem i signem convenis, però no tenen l'àmbit nacional d'aquestes cinc.

— Tornant al que dèiem al començament, a nosaltres ens interessa el treball del dia a dia, aquell que comença el mes de setembre i acaba al juny, i la nostra aposta va dirigida a fer que es reconegui el treball educatiu d'aquestes entitats, diferenciant la feina que fan tot l'any de les actuacions puntuals de l'estiu. També s'ha fet una campanya de divulgació perquè els pares s'animin a apuntar els fills als caus i als esplais.»

— Quines són les alternatives que s'ofereixen a les famílies catalanes des de la Secretaria de Joventut durant les vacances estiuenques?

— «Si ens centrem en els joves de menys de divuit anys, ens trobem amb unes activitats amb vista a l'estiu que són la suma de moltes coses. S'intenta que siguin una continuació de la formació, però alhora un temps de distensió, de joc, que intenta ajudar els pares en el període previ a les vacances familiars. La Xarxa Nacional d'Albergs Socials de Catalunya (Xanascas) ens permet oferir, dins el programa *L'estiu és teu*, un total de 9.444 places per a infants i joves de 5 a 16 anys, 1.388 més que l'any passat. Les estades segueixen diferents modalitats que van des de les esportives a les d'idiomes (especialment l'anglès) passant per les multiesportives, les combinades de multiesportives i idiomes, les de música i les d'informàtica, i aquest any es fa per primera vegada una estada específica de ciclisme a Banyoles. Les que ha tingut una millor acollida ha estat les places per les estades d'anglès per a nens de 5 a 7 anys, que enguany han crescut un 47%.

— Aquest programa es desenvolupa en 25 albergs repartits per tot el territori català i els preus de

les estades varien entre 323 i 597 euros en funció de la modalitat i la durada. Inclouen allotjament, alimentació, activitats monitoritzades, material didàctic, bugaderia i assegurança. A part de les classes relacionades amb l'activitat escol·lada, els infants i joves participen en activitats alternatives com excursions, jocs de nit, etcètera.»

— Els preus són competitius respecte a l'oferta del sector privat?

— «Tot i que els costos són importants, la relació qualitat preu que oferim des de l'administració és millor. Per uns serveis similars, la Generalitat pot oferir uns preus més assequibles. Cal tenir en compte que l'oferta privada en el sector del lleure educatiu és amplíssima. Disposem de més de 300 instal·lacions entre albergs i cases de colònies, cosa que permet oferir unes estades molt variades. Per contra, els equipaments propis de la Generalitat consten de 20 albergs, més 27 d'adherits i tres terrenys d'acampada. A tot això cal afegir-hi els camps de treballs en què també hi participem d'alguna manera.»

— Hi ha alguna mena d'ajuda per a les famílies amb menys recursos econòmics?

— «Per primera vegada s'ofereix un descompte del 10% per als fills de famílies nombroses, al qual s'hi han acollit 1.293 famílies. Això ens ha representat un esforç econòmic de 67.000 euros. Amb vista a l'any vivent ho volem ampliar a les famílies monoparentals, i pretenem que al final d'aquest mandat aquestes ajudes puguin ser superiors al percentatge del 10%. Això és el que s'ha fet fins ara. Actualment, estem estudiant la possibilitat d'oferir beques per a infants. Crec que hauríem de tendir a oferir-les per a activitats de tot l'any i no tan sols per a les d'estiu. Hem de facilitar l'accés dels nans amb menys recursos a aquest teixit associatiu. Estem estudiant la seva viabilitat econòmica.»

— Això ens porta directament a parlar del tema de la immigració i la relació dels fills dels immigrants amb tot aquest teixit associatiu. Se sap per on tirar?

— «Aquest és un repte important i ens hi juguem bona part del futur. Però és un tema difícil i algunes de les moltes experiències que s'han intentat han acabat en fracàs. Cal un apropament per part de tothom, tant dels nousvinguts com dels autòctons, i un treball pacient que a la llarga pugui donar fruits.»

— L'administració ha de ser el nexa d'unió de tota aquesta oferta de lleure educatiu?

— «Durant molts anys el sector privat del lleure ha viscut d'esquenes a l'administració i aquestes tampoc no ha fet gaire per apropar-s'hi. Darrerament ja hem tingut algunes reunions amb gent del sector privat que tenen demandes similars a les nostres en els temes de projecció internacional, fires, etcètera. La xarxa catalana d'informació hauria de ser el punt de trobada on els diferents departaments de l'administració i el sector privat puguin actuar com a gremi. En això estem treballant.»

— Tot aquest teixit associatiu català depèn en bona part del voluntariat. S'està passant per un bon moment?

— «El voluntariat sempre és difícil i els bons moments no duren gaire. Segons les anàlisis dels mateixos responsables, la situació és d'estancament. Els caus i els esplais que desapareixen en un lloc són compensats pels que es creen en un altre i això permet una certa estabilitat. La principal dificultat no està a trobar nans que s'apuntin al cau, sinó a aconseguir que es quedin els que ja fa uns anys que hi són i han de passar, segons el cicle de l'escoltisme, a ser responsables dels més petits. A mesura que es fan grans troben més al·licients externs que fan que deixin el moviment i no es pugui tancar el cicle. No hi ha re-

«PER UNS SERVEIS SIMILARS, LA GENERALITAT POT OFERIR UNS PREUS MÉS ASSEQUIBLES QUE L'OFERTA PRIVADA D'EDUCACIÓ EN EL LLEURE»

Eugeni Villalbí, fotografiat a l'arxiu de la Farinera Teixidor a Girona, creu que l'associacionisme educatiu a Catalunya té una força immensa. / JORDI SOLER

lleu per baix, per dir-ho d'alguna manera, i des de la Secretaria de Joventut treballarem per trencar aquesta dinàmica.»

— Engrescar el nen amb jocs de cucanya en plena època de la Wii i la Play Station deu ser una tasca complicada. S'han posat al dia aquestes associacions?

— «El problema no és tant posar-se al dia sinó qüestionar-se l'actual model de societat. A nivell mundial l'escoltisme està patint un fenomen curiós. Mentre en els països més avançats es troba estancat o en franca decadència, en altres llocs del món, com per exemple l'Amèrica del Sud, està immers en un procés de creixement

similar al que es va viure aquí fa unes quantes dècades. Probablement el nivell de benestar o d'individualisme d'una societat afecti directament aquests moviments, no ho sé...»

— Quina és la participació de la Generalitat en els programes europeus d'intercanvi?

— «Aquí tenim un problema nacional, propi d'una nació sense estat. Per un costat tenim totes les competències per signar convenis amb estats o amb nacions sense estat per realitzar intercanvis i el que sigui convenient, i així ho hem fet amb Quebec, amb Grècia, etcètera. El problema és que la Unió Europea tan sols reconeix les relacions entre estats, la qual

Camps de treball

● Els camps de treball ofereixen més de dues mil alternatives per als joves d'entre 14 i 30 anys. Aquesta oferta permet escollir entre activitats a Catalunya i a fora, a prop de 40 països, on què hi participen joves de les més variades procedències. A Catalunya hi ha organitzats 55 camps de treball, 32 per a joves catalans i la resta per a totes les procedències. Aquests camps han estat organitzats per les associacions educatives juvenils amb el suport econòmic i tècnic de la Secretaria de Joventut, i van des dels que pretenen recuperar una part del patrimoni natural o arquitectònic fins als que se centren en treballs de tipus social.

Fora de Catalunya es pot triar entre 2.250 camps diferents, tant en altres comunitats de l'Estat com en països tan allunyats com el Japó, Mongòlia, el Quebec, Corea o Tailàndia. L'any passat van ser 1.171 els joves catalans que hi van participar.

cosa provoca que, tot i que els programes i convenis els gestionem nosaltres, els diners van a parar a Madrid i des d'allà, a través de l'Institut de la Joventut, ens els fan arribar a nosaltres. Catalunya i Andalusia són les dues comunitats que més diners gestionen en el programa *Joventut en Acció*. L'any passat es van gestionar prop d'un milió d'euros, diners que van a parar directament als joves que fan els intercanvis i a aquelles entitats que gestionen els projectes. Aquí tenim un teixit associatiu fort, cosa que facilita que es presentin molts projectes, i no s'entén perquè, davant d'aquesta realitat, Catalunya no pot tenir veu pròpia.»

«CATALUNYA, JUNTAMENT AMB ANDALUSIA, SÓN LES DUES COMUNITATS AUTÒNOMES QUE MÉS DINERS GESTIONEN EN EL PROGRAMA 'JOVENTUT EN ACCIÓ'»